

8.1 Uachtar Ard Baile Beagfháis

8.2 Comhthéacs Baile

Tá baile Uachtar Ard suite timpeall 27km siar ó thuaidh ó Chathair na Gaillimhe ar Bhóthar an N59 Gaillimh - an Chlocháin, ar Phríomhbhealach Náisiúnta é. Ainmnítear Uachtar Ard mar Bhaile Beagfháis i bPlean Forbartha Contae na Gaillimhe 2022 - 2028 de bhua dhaonra an bhaile agus an leibhéal fairsing seirbhísí áitiúla, fostaíochta agus stoic chónaithe a thairgeann sé d'áitritheoirí. Freastalaíonn sé freisin ar dhobharcheantar mór tuaithe a shíneann níos faide siar i dtreo bhaile an Chlocháin agus soir i dtreo bhaile Mhaigh Cuilinn.

Tá an baile tógtha ar bhruach Abhainn an Chnoic leis an bPríomhshráid, patrún lonnaithe líneach le forbairtí soir ón mbaile. Tá éagsúlacht airde foirgneamh feadh an N59 sa bhaile idir bhungaló agus dhá stór i gcoitinne. Cuireann príomhshráid an bhaile réimse leathan seirbhísí áitiúla ar fáil d'áitritheoirí ar nós siopadóireachta de chineál áise, banc, oifig an phoist, bialanna agus tithe tábhairne. Tá seirbhísí áitiúla eile cosúil le scoileanna, faichí imeartha, ionad sláinte agus clós súgartha suite laistigh faoi fhad siúil ghairid ón bPríomhshráid. Soláthraíonn na seirbhísí áitiúla seo deiseanna fostaíochta ar an mbaile freisin. Tá úsáidí oifige agus tionsclaíocha ann freisin a sholáthraíonn ionchais fhostaíochta níos mó agus níos éagsúla.

8.3 Pobail Inbhuanaithe

8.3.1 Tithíocht

Tá réimse leathan forbairtí tithíochta i mbaile Uachtar Ard agus timpeall air. I measc na gcineálacha tithe seo tá raon tithíochta sraithe agus scoite idir bungaló agus foirgneamh dhá stór, suite feadh bhealach artaireach an N59 trí lár an bhaile. Den chuid is mó, níl gairdíní tosaigh ag an maoin seo mar is gnách go mbíonn siad in aice leis an gcosán poiblí a fhreastalaíonn ar an mbaile, áfach, tá eisceachtaí ann maidir leis seo agus tá gairdíní tosaigh beaga ag roinnt réadmhaoine ar an mbealach seo. Cuimsíonn an chuid seo den bhaile cásanna cóiríochta cónaithe ar an gcéad urlár - cineál cóiríochta 'cónaí os cionn an tsiopa'.

Tá forbairtí tithíochta de chineál bruachbhailte suite go príomha ó thuaidh agus ó dheas ón N59. Tá dearadh, leagan amach agus cineál teaghaise éagsúil acu. Cuimsíonn siad raon réadmhaoine sraithe, lár-sraithe agus leathscoite. De ghnáth, tógadh na tithe cónaithe seo ar cheapacha cruth dronuilleogach le gairdíní measartha tosaigh agus cúil. Cuimsíonn na forbairtí tithíochta níos mó limistéir de spás glas comhchoiteann laistigh de gach forbairt.

Príomhchuspóir den phlean lonnaithe seo is ea forbairt bhreise tithíochta a sholáthar sa todhchaí a chloíonn le prionsabail na cáilíochta agus na hinbhuanaitheachta i dtéarmaí dearaidh agus leagan amach go háirithe. Sa phlean lonnaithe agus i bPlean Forbartha an Chontae a ghabhann leis, tugtar faisnéis agus treoir a bhaineann le forbairt do na sé bliana amach romhainn go dtí 2028. Cuimsíonn an fhaisnéis seo sonraí faoin suíomh, cineál agus an dearadh is fearr amach anseo d'fhorbairt chónaithe sa todhchaí i mbaile Uachtar Ard agus timpeall air.

8.3.2 Oideachas

Maidir le hoideachas, is meánscoil chomhoideachais í Scoil Naomh Pól. Tá an scoil suite ar an taobh thiar de Bhóthar na Ceathrún Meánaí - achar gairid ón mbunscoil, mar sin feidhmíonn sí mar scoil fhriothálach.

Tá an scoil náisiúnta Scoil Chuimín & Cairtriona suite ar an taobh thoir de Bhóthar na Ceathrún Meánaí, atá ó thuaidh ó Bhóthar N59 an Clochán-Gaillimh

8.3.3 Áiseanna Pobail

Tá dea-áiseanna pobail á gcur ar fáil in Uachtar Ard. I measc na n-áiseanna seo tá páirceanna spóirt lánmhéide de chineálacha éagsúla, clós súgartha do leanaí agus tá áiseanna eile ann ar nós creis, bunscoil, meánscoil, séipéal agus reilig, áiseanna míochaine lena n-áirítear fiaclóir agus radharceolaí, Stáisiún Garda, Comhar Creidmheasa, Oifig an Phoist, banc siopaí, búistéir, gruagaire, clós tógálaithe agus teach altranais. Tá rogha leathan agus éagsúil d'úsáidí pobail sa bhaile. Taispeánann sé samplaí maithe d'athúsáid foirgneamh freisin, mar shampla úsáidtear seanfhoirgneamh scoile anois mar halla pobail agus úsáidtear seanfhoirgneamh na cúirte sa bhaile anois mar leabharlann a fhreastalaíonn ar an bpobal áitiúil. Tá an t-ádh ar an mbaile go bhfuil ionad acmhainní áitiúil aige a thairgeann tacaíochtaí agus seirbhísí éagsúla don phobal áitiúil.

Is áis luachmhar pobail iad siúlóidí agus cosáin laistigh agus timpeall Bhaile Uachtar Ard. Tá Club CLG Uachtar Ard suite i dtreo cheann thoir an bhaile ó thuaidh ón N59. Cuimsíonn na tailte seo páirceanna imeartha agus teach club le cosán siúlóide timpeall imlíne an láithreáin. Tá Páirc Corribdale, páirc aclaíochta agus áineasa don phobal áitiúil suite in aice le tailte CLG. Tá limistéar súgartha slán ann do leanaí níos lú. Tá Club Rugbaí Uachtar Ard suite i dtreo cheann thiar an bhaile, ar áis phobail é a bhfuil meas mór ag cónaitheoirí áitiúla air.

8.3.4 Comhshaol agus Oidhreacht

Tá bunús bhaile Uachtar Ard bunaithe ar an acomhal idir an talamh feirme torthúil, aolchloiche ó dheas agus soir ón mbaile. Tosaíonn tírdhreach Chonamara atá níos gairbhe agus lom ó thuaidh agus siar ó Uachtar Ard. Bhí tionchar freisin ag an acomhal seo ar fhorbairt an bhaile seo toisc go bhfuil pointe trasnaithe abhann leibhéal íseal ann, ar gné thipiciúil gheografach í a mbíonn tionchar aici ar shuíomh na lonnaithe de ghnáth. Cuireadh feabhas suntasach ar an ngréasán bóithre a fhreastalaíonn ar an mbaile go luath sa 19^ú haois. Sa lá atá inniu ann tá réimse foirgneamh ar taispeáint sa bhaile a forbraíodh chun críocha riaracháin. I measc samplaí díobh seo tá teach na cúirte agus an dá fhoirgneamh eaglaise ar an mbaile. Le patrún sráide agus éagsúlacht ailtireachta na bhfoirgneamh, idir dheartha agus dhúchasach, cruthaítear sráid-dreach ina bhfeictear a stair. Ba cheart go léireodh agus go n-urramódh forbairt sa todhchaí a carachtar seanbhunaithe i dtéarmaí mhéid, airde, ábhar agus dlús plota. Coinneofar an Limistéar Caomhantas Ailtireachta atá i bhfeidhm in Uachtar Ard agus beidh gá le forbairt bheartaithe laistigh de shaolré an phlean seo chun cáilíochtaí ailtireachta an ACA seo a urramú. Tá roinnt struchtúr cosanta ar an mbaile, eadhon Bialann O'Fatharta / Halloran's, Eaglais Pharóiste Chill Chuimín, Seanfhoirgneamh Theach na Cúirte, an Droichead bóthair thar abhainn an Chnoic agus Séipéal Mhuire gan Smál.

Tá roinnt Séadchomharthaí Taifeadta ag Uachtar Ard freisin agus tá dhá shuíomh Natura 2000 ann - SAC Loch na Coiribe agus SPA Loch na Coiribe agus Limistéir Oidhreachta Náisiúnta.

8.3.5 Fostaíocht, Forbairt Turasóireachta agus Eacnamaíoch

Is áit tharraingteach í Uachtar Ard chun cuairt a thabhairt uirthi agus chun saoire. Mar sin cuireann tionscal na turasóireachta go mór le geilleagar an bhaile. Tá an baile tagtha chun cinn mar áit do thurasóirí cuairt a thabhairt uirthi mar gheall ar a inrochtaineacht ó Chathair na Gaillimhe tríd an N59 agus suíomh an bhaile ag an ngeata isteach chuig Réigiún Conamara. Baineann an baile leas freisin as tírdhreach tarraingteach atá cóngarach do Loch na Coiribe. De bharr an dá ghné seo is áit tharraingteach é Uachtar Ard chun cuairt a thabhairt uirthi agus am a chaitheamh inti. Cuireann sé

raon leathan díol spéise ar fáil agus mar sin tarraingíonn sé aird ar raon níos leithne de chuairteoirí. Tugann gaireacht Loch na Coiribe le hUachtar Ard borradh eacnamaíoch don cheantar mar go dtugann an dobharlach seo raon gníomhaíochtaí uisce-bhunaithe do mhuintir na háite agus do chuairteoirí, lena n-áirítear turais bháid agus slatiascaireachta. Tá tithe tábhairne, siopaí, bialanna agus ionaid a sholáthraíonn cóiríocht thar oíche ar chuid de thairbhíthe thionscal na turasóireachta in Uachtar Ard. Dá bhrí sin, soláthraítear raon roghanna fostaíochta a bhfuil géarghá leo do dhaoine leas a bhaint as go háitiúil. Mar sin féin, tá cuid mhaith den fhorbairt eacnamaíoch agus den fhostaíocht bunaithe ar thurasóireacht shéasúrach agus is féidir séasúr an tsamhraidh sa chuid seo de Chontae na Gaillimhe a bheith ar bhonn gearrthéarmach.

I measc na bhfoinsí fostaíochta eile i mbaile Uachtar Ard tá fostaíocht de chineál oifige / seirbhíse mar aon le roinnt fostaíochta tionsclaíche. Mar sin féin, d'fhéadfadh an baile tacú le bonn fostaíochta níos mó go háitiúil i bhfabhar cónaitheoirí ag taisteal go Cathair na Gaillimhe gach lá. Tá acmhainneacht fostaíochta laistigh de limistéar an phlean lonnaíochta, go háirithe lár an bhaile, gnó agus fiontar agus criosanna tionsclaíocha. Spreagfar tuilleadh deiseanna fostaíochta agus éagsúlú nuair is cuí.

Tá suíomh criosaithe de ghnó agus fiontar ar shuíomh iar-Stáisiún Traenach Uachtar Ard, atá suite i dtreo imeall theas limistéar an phlean lonnaíochta. Tá foirgneamh an stáisiúin traenach atá ann cheana ar an láithreán agus faoi láthair tá sé á úsáid go gníomhach mar mhonarcha cairpéad. Is foirgneamh ón naoú haois déag an stáisiún traenach bunaidh. Tá sé mar chuid de Chlár na Struchtúr Cosanta de Phlean Forbartha an Chontae.

8.3.6 Lár an Bhaile/Miondíol

Tá Lár an Bhaile in Uachtar Ard réasúnta gnóthach. Tá cuid de na foirgnimh thráchtála laistigh de limistéar criosaithe lár an bhaile suite laistigh de cheapacha móra infhorbartha a thairgeann an cumas soláthar seirbhísí lár an bhaile agus miondíola in Uachtar Ard a athrú thar shaolré an phlean seo. Cuireann lár an bhaile seirbhísí tráchtála éagsúla ar fáil do chónaitheoirí áitiúla agus do chuairteoirí ar an gceantar. Tá raon maith tithe tábhairne, caiféanna agus bialanna ann freisin chun freastal ar riachtanais daoine.

Ritheann Abhainn an Chnoic comhthreomhar leis an bPríomhshráid sa bhaile. Suite ó thuaidh den Phríomhshráid tá na ceantair talún, atá leochaileach ó thaobh tuilte de, criosaithe mar Spás Oscailte/Áineas agus Taitneamhacht. Mar sin féin, i gcás nach bhfuil tuilte i gceist, síneann roinnt ceapacha criosaithe i lár an bhaile ó thuaidh go bruach an chúrsa uisce seo. Tugann sé seo an deis na ceapacha seo i lár an bhaile a athfhorbairt agus treoshuíomh na forbartha nua a chur in oiriúint do tharraingteacht áitiúil Abhainn an Chnoic.

Trasnaíonn criosú Lár an Bhaile agus tá ceantair ann a úsáidtear chun críocha cónaithe agus áiseanna pobail atá ann cheana. Mar sin ní amháin go soláthraíonn lár an bhaile seirbhísí siopadóireachta tráchtála dóibh siúd sa cheantar ach freisin seirbhísí gairmiúla agus áiseanna áitiúla. Leis na húsáidí seo go léir chomh gar dá chéile cinntítear atmaisféar gnóthach agus rathúil i lár an bhaile.

8.4 Seirbhísí agus Bonneagar

8.4.1 Seirbhísí Uisce

Faigheann Uachtar Ard a sholáthar uisce ó Scéim Soláthair Baile Uachtar Ard. Freastalaíonn soláthar uisce phoiblí ar na tailte go léir a shainaithnítear le haghaidh acmhainneacht forbartha.

8.4.2 Diúscairt Fuíolluisce

Freastalaíonn gléasra cóireála fuíolluisce poiblí ar Uachtar Ard. Freastalaíonn seirbhísí fuíolluisce poiblí ar na tailte go léir a shaináithnítear le haghaidh acmhainneacht forbartha.

8.4.3 Iompar agus Gluaiseacht

Is é an N59 an Príomhbhealach Náisiúnta a théann trasna an bhaile i dtreo thoir-thiar. Rinneadh oibreacha athailínithe éagsúla ar an N59 a fhágann go bhfuil Uachtar Ard níos inrochtana ó Chathair na Gaillimhe. Freastalaíonn roinnt seirbhísí bus ar an mbaile freisin ó Ghailimh agus siar go dtí SGT an Chlocháin agus thairis. Tá soilsiú poiblí agus cosáin sa bhaile chun freastal ar ghluaiseacht coisithe go héasca. Tá cosáin siúlóide ann freisin a mheallann cuairteoirí chuig an mbaile agus an ceantar máguaird. Spreagann forbairt chónaithe sa phlean lonnaithe seo naisc iompair inbhuanaithe leis na príomhshráideanna siopadóireachta agus áiseanna pobail ar nós na scoileanna agus páirceanna imeartha spóirt sa cheantar. Ba cheart go spreagfadh an cur chuige seo maidir le criosú úsáide talún agus cur chuige seicheamhach maidir lena fhorbairt laghdú ar spleáchas ar an gcarr príobháideach a chur chun cinn.

Tá seirbhísí bus iompair poiblí ag fónamh ar Uachtar Ard a sholáthraíonn naisc le Cathair na Gaillimhe agus an Clochán. Tá stad an bhus suite i lár an bhaile atá inrochtana do na ceantair chónaithe máguaird laistigh de limistéar an phlean.

8.5 Tuilte

Maidir le tailte laistigh den sráidbhaile atá faoi dhliteanas riosca tuile, éileoidh an Chomhairle ar aon fhorbairtí atá beartaithe cloí leis an gCóras Pleanála agus na Treoirínte um Bainistíocht Riosca i gcás Tuilte d'Údarás Phleanála (RCORÁ, 2009) agus Ciorclán PL2/2014 agus aon leasú orthu. Féadfaidh an Chomhairle, ag féachaint do chineál agus scóip na forbartha, a cheangal go ndéanfar Measúnuithe Riosca Tuilte a chur isteach, de réir mar is iomchuí, chun oiriúnacht tograí forbartha a mheas. Tá léarscáil tuile aitheanta d'Uachtar Ard agus tá sé de réir na dtreoirínte agus na ciorclach dá dtagraítear thuas.

Cuspóirí Beartais Criosaithe Úsáid Talún d'Uachtar Ard (Baile Beagfháis Áth Cinn - OSGT)

OSGT 1 Lár an Bhaile Inbhuanaithe

Forbairt Uachtar Ard a chur chun cinn, mar thimpeallacht dhian, ardchaighdeán, le dea-thírdhrechtú, de réir scála daonna agus inrochtana, le meascán iomchuí úsáidí, lena n-áirítear úsáidí cónaithe, tráchtála, seirbhíse, turasóireachta, fiontar, poiblí agus pobail de réir mar is cuí, a sholáthraíonn raon seirbhísí miondíola, áiseanna agus taitneamhachtaí don phobal áitiúil agus do chuirteoirí. Beidh lár an bhaile agus an phríomhshráid ghaolmhar mar phríomhfhócas do ghníomhaíochtaí miondíola agus seirbhíse laistigh de na ceantair phlean seo.

OSGT 2 Pobail Chónaithe Inbhuanaithe

Forbairt tailte iomchuí agus seirbhísithe a chur chun cinn chun soláthar a dhéanamh do phobail chónaithe inbhuanaithe ar ardchaighdeán, a bhfuil dea-leagan amach agus dea-thírdhrechtú air, le meascán iomchuí de chineálacha agus dlúis tithíochta, mar aon le húsáidí talún comhlántacha mar áiseanna pobail, seirbhísí áitiúla agus saoráidí iompair poiblí, chun freastal ar dhaoine cónaithe phlean lonnaithe Uachtar Ard. Taitneamhachtaí cónaithe atá ann a chosaint agus forbairt nua inlíonta atá comhoiriúnach agus deartha go cuí a éascú, de réir pleanála cirte agus forbartha inbhuanaithe

limistéar an phlean. Cónaí os cionn an tsiopa a spreagadh go sonrach a fhéadtar cur le beogacht an chroí agus gníomhaíocht a leathnú níos faide ná uaireanta gnó.

OSGT 3 Áiseanna agus Seirbhísí Pobail

Leathnú agus forbairt na saoráidí agus na seirbhísí atá ann cheana a spreagadh agus tacú leo chun freastal ar riachtanais an phobail áitiúil.

OSGT 4 Gnó agus Fiontar

(a) Leathnú úsáidí gnóthaí agus fiontar i limistéar phlean Uachtar Ard a éascú nuair is cuí agus de réir phleanáil cheart agus fhorbairt inbhuanaithe an cheantair.

(b) Úsáidí breise gnó agus fiontar a chur chun cinn ar sheanláithreán an stáisiúin traenach in Uachtar Ard de réir phleanáil agus fhorbairt cheart an cheantair.

OSGT 5 Tionscail

Forbairt do leathnú na n-úsáidí tionsclaíocha agus d'úsáidí a bhaineann leis an tionscal a chur chun cinn, lena n-áirítear déantúsaíocht, próiseáil ábhar, trádastóráil agus dáileadh ar thailte oiriúnacha, le seirbhísí agus saoráidí leordhóthanacha agus leibhéal ard rochtana ar na mórghrásaín bóithre agus ar na háiseanna iompair poiblí. Beidh gá le cóireáil imlíne leordhóthanach agus/nó scagadh chun comhéadain ardchaighdeáin a chinntiú le spásanna poiblí agus le haon áiteanna cónaithe tadhlacha nó úsáidí íogaire talún eile de réir mar is cuí.

OSGT 6 Forbairt Turasóireachta

(a) Forbairt bhreise Uachtar Ard a chur chun cinn agus a éascú mar phríomh-cheann scríbe turasóireachta chun leasa an bhaile agus na gceantar máguaird.

(b) Tacú agus comhoibriú i gcomhar le comhlachtaí ábhartha agus úinéirí talún, bealaí taitneamhachta turasóireachta a sholáthar timpeall an bhaile.

(c) Forbairt acmhainneacht turasóireachta inbhuanaithe laistigh d'Uachtar Ard a spreagadh agus cuidiú leis ar bhealach a urramaíonn, a thógann, a chosnaíonn agus a fheabhsaíonn tábhacht chultúrtha, thógtha, ailtireachta, seandálaíochta agus oidhreachta an bhaile lena n-áirítear oidhrecht nádúrtha agus bithéagsúlacht, agus a thaitneamhachtaí áitiúla, go háirithe leis an margadh turasóireachta iascaireachta áitiúil atá uathúil d'Uachtar Ard.

OSGT 7 Bonneagar Poiblí

Tacú agus spreagadh a thabhairt d'fhorbairt bonneagair agus d'oibreacha feabhsúcháin a théann chun leasa Uachtar Ard mar SGT agus an réigiúin níos leithne.

OSGT 8 Líonra Coisithe agus Rothaíochta

Forbairt agus tacú le forbairt sraith bealaí coisithe agus rothaíochta a nascann na ceantair chónaithe le lár an bhaile agus seirbhísí pobail áitiúla nuair is féidir.

OSGT 9 Láithreán Deise

Athfhorbairt chúil den láithreán deise a shainiú sa phlean seo a chur chun cinn agus a spreagadh, a chuirfidh le beogacht agus carachtar Uachtar Ard.

OPT-OU1 - Iar-Óstán Corrib House, Uachtar Ard

Cur síos

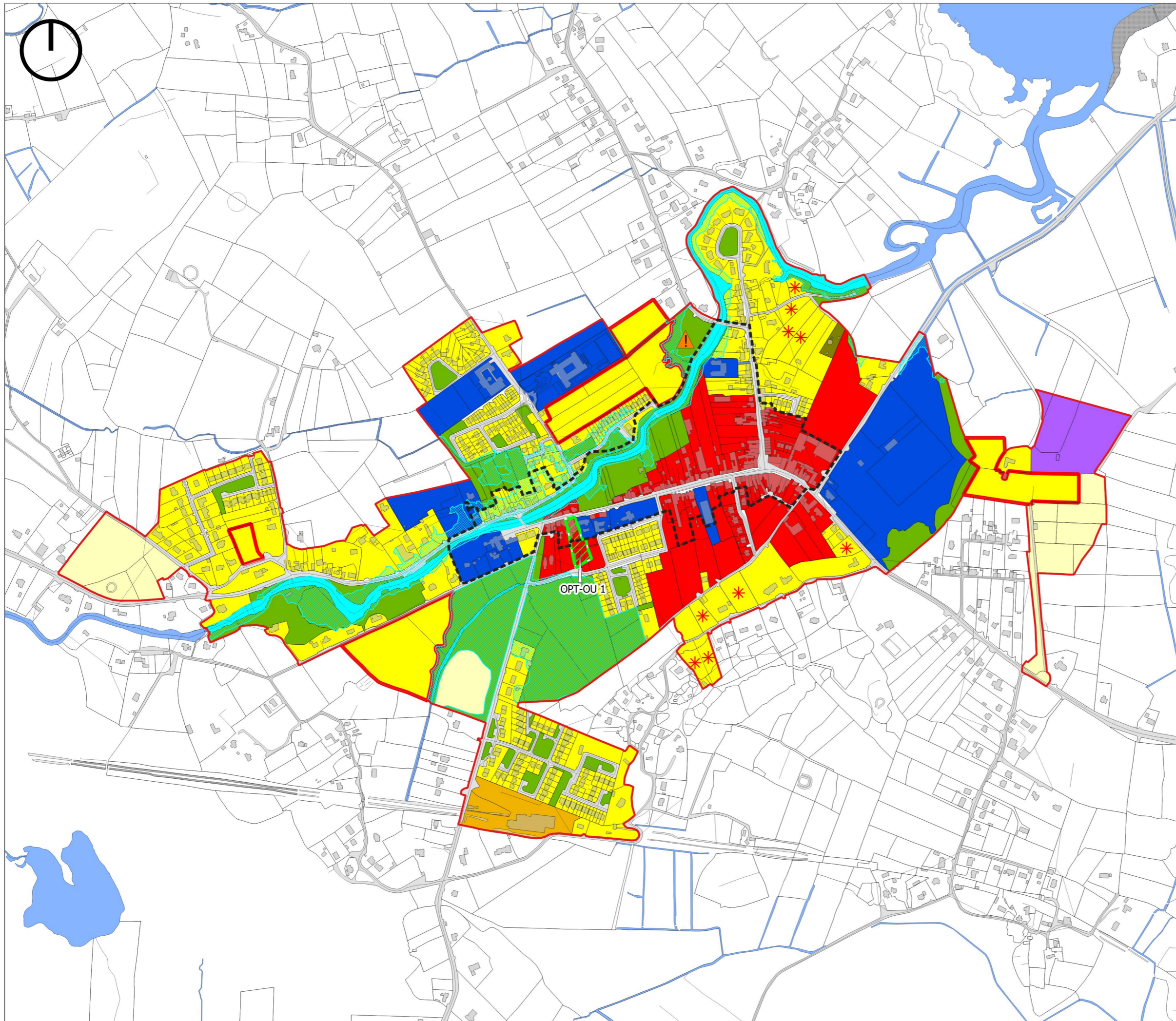
Achar: Thart ar 0.29HA

Criosú: Lár an Bhaile

Úsáid Talún Reatha: Láithreán Óstáin Folamh

Deis: Suíomh athfhorbraíochta é seo i lár Uachtar Ard. Tá an suíomh suite ar an taobh theas den phríomhshráid i dtreo cheann thiar an bhaile. Tá cruth mór agus dronuilleogach ar an suíomh. Tá an t-Iar-Óstán Corrib House ann, atá tréigthe anois. Is deis í seo d'fhorbairt úsáide measctha a d'fhéadfadh cur leis an gcuid seo de lár an bhaile, ina bhfuil roinnt foirgneamh folamh cnuasaithe le chéile faoi láthair.

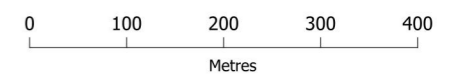

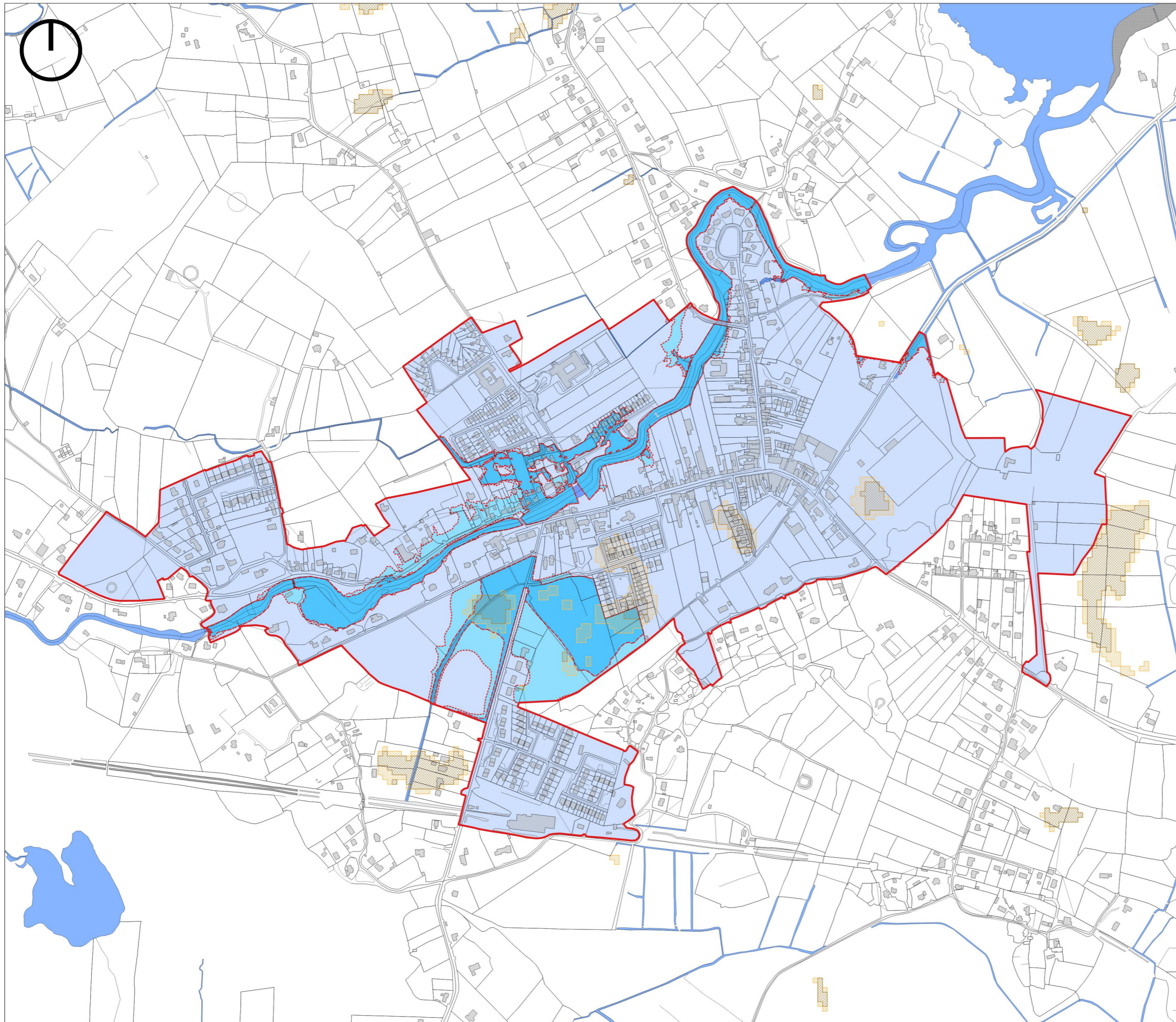
- Teorainn Ionraíochta
- Cónaithe atá ann cheana
- R - Cónaithe (Céim 1)
- R - Cónaithe (Céim 2)
- R - Inlíonadh Cónaithe
- L1 - Lár an Bhaile
- GF - Gnó & Fiontar
- T- Turasóireacht
- AP - Áiseanna Pobail
- FP - Fóntas Poiblí
- SO - Spás Oscailte/Áineas & Áiseanna
- BI - Bonneagar Iompair
- Uisce/Aibhneacha/Srutháin
- Úsáid Talún Srianata
- Limistéar Caomhantais Ailtreachta
- Suíomh Deise
- Féach Cuspóir Polasaí FL 18 Forbairt Mhíchuí ar Limistéir Thuile in Imleabhar 1 Ráiteas Scríofa Caibidil 14

**Plean Forbartha Chontae na Gaillimhe
2022-2028**

**Baile Beagfháis
Uachtar Ard
Criosaithe Úsáide Talún**

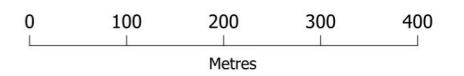
**Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council**

- Teorainn Ionraíochta
- Críos Tuile Táscach A
- Críos Tuile Táscach B
- Críos Tuile Táscach C
- Táscach Báistiúil RMPT
- RMPT Foirneach Báistiúil
- Uisce

**Plean Forbartha Chontae na Gaillimhe
2022-2028**

**Baile Beagfháis
Uachtar Ard
Bainistíocht Riosca Tuilte**

**Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council**